

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

8

**Β' Λυκείου
ΕΠΑ.Λ.
15-01-17**

Όν/μο:.....

Υλη: Συστήματα, Ιδιότητες συναρτήσεων, Τριγωνομετρία

Θέμα 1^ο:

- A.** Πότε μία συνάρτηση f με πεδίο ορισμού ένα σύνολο Δ λέγεται γνησίως αύξουσα στο Δ ; (7 μον.)
- B.** Τι ονομάζουμε τριγωνομετρικό κύκλο; (6 μον.)
- Γ.** Να αποδείξετε ότι $\varepsilon\varphi\omega \cdot \sigma\varphi\omega = 1$. (7 μον.)
- Δ.** Να χαρακτηρίσετε με **(Σ)** Σωστό ή **(Λ)** Λάθος τις παρακάτω προτάσεις :
- i.** Το σύστημα $\left. \begin{matrix} x - 2y = 3 \\ 5x + 4y = 6 \end{matrix} \right\}$ λύνεται μόνο με τη μέθοδο των οριζουσών. Σ Λ
- ii.** Κάθε εξίσωση της μορφής $\alpha x + \beta y = \gamma$ ονομάζεται γραμμική. Σ Λ
- iii.** $\text{συν}\left(\frac{31\pi}{2} - \frac{\pi}{4}\right) = \frac{\sqrt{2}}{2}$. Σ Λ
- iv.** Αν $\eta\mu\omega = 0$ τότε υποχρεωτικά θα είναι $\sigma\upsilon\omega = 1$. Σ Λ
- v.** Η συνάρτηση $f(x) = 2x^2 - 5x + 9$ παρουσιάζει ολικό ελάχιστο. Σ Λ
- (5x1=5 μον.)**

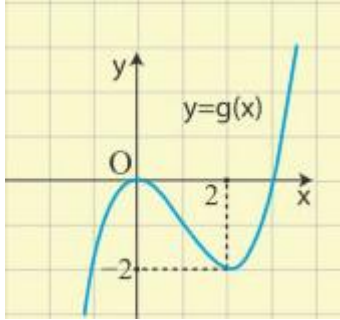
Θέμα 2^ο:

- A.** Να λύσετε το σύστημα: $\left. \begin{matrix} \frac{x - 2y}{2} - \frac{3y - 1}{4} = -x + 5 \\ 1 - 2x(y - 1) = 3x - y(2x - 1) \end{matrix} \right\}$. (10μον.)
- B.** Να λύσετε το σύστημα: $\left. \begin{matrix} 2x + y + z = 1 \\ 3x + y + 2z = 2 \\ 4x - y + 3z = 1 \end{matrix} \right\}$. (7μον.)
- Γ.** Να λύσετε το σύστημα: $\left. \begin{matrix} y = 2x^2 \\ x + y = 3 \end{matrix} \right\}$. (8μον.)

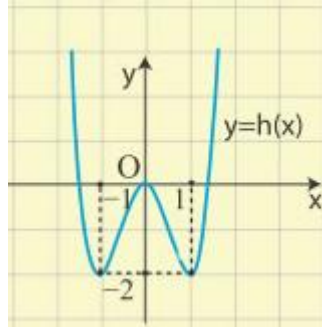
Θέμα 3^ο:

A. Να μελετήσετε τις παρακάτω συναρτήσεις ως προς τη μονοτονία, τα ακρότατα και τις συμμετρίες τους.

i.

ii.

(2x5=10 μον.)

B. Αν για μια γωνία ω γνωρίζουμε ότι $\pi < \omega < \frac{3\pi}{2}$ και $\varepsilon\omega = \sqrt{3}$ τότε να βρείτε τους άλλους τριγωνομετρικούς αριθμούς της γωνίας ω .

(8 μον.)

Γ. Να αποδείξετε ότι: $1 - \frac{\eta\mu^2 x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} = \sigma\upsilon\nu x$.

(7 μον.)

Θέμα 4^ο:

A. Να μελετήσετε τη συνάρτηση $f(x) = \sigma\upsilon\nu x$.

(7 μον.)

B. Να κάνετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης:

$$g(x) = -3\eta\mu 2x + 1 \text{ στο διάστημα } [0, 2\pi].$$

(7 μον.)

Γ. Να απλοποιήσετε την παράσταση :

$$A = \frac{\varepsilon\varphi(5\pi - \theta) \cdot \varepsilon\varphi\left(\frac{9\pi}{2} + \theta\right) \cdot \eta\mu(2017\pi + \theta)}{\sigma\upsilon\nu\left(\frac{15\pi}{2} - \theta\right) \cdot \sigma\varphi(-\theta) \cdot \sigma\varphi\left(\frac{23\pi}{2} + \theta\right)}$$

(5 μον.)

Δ. Να λύσετε την εξίσωση:

$$(\eta\mu x - 1)(2\sigma\upsilon\nu x + 1)(\varepsilon\varphi x + \sqrt{3}) = 0.$$

(6 μον.)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα 1^ο:

A. Μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού ένα σύνολο Δ λέγεται γνησίως αύξουσα στο Δ , όταν για κάθε $x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 < x_2$ να ισχύει $f(x_1) < f(x_2)$.

B. Τριγωνομετρικός κύκλος ονομάζεται ένας κύκλος προσαρμοσμένος σε ένα σύστημα συντεταγμένων, με κέντρο την αρχή των αξόνων και ακτίνα 1.

Γ. Είναι $\epsilon\phi\omega \cdot \sigma\phi\omega = \frac{\eta\mu\omega}{\sigma\upsilon\nu\omega} \cdot \frac{\sigma\upsilon\nu\omega}{\eta\mu\omega} = 1$ με $\sigma\upsilon\nu\omega \neq 0$ και $\eta\mu\omega \neq 0$.

Δ. i.Λ ii.Λ iii. Λ iv.Λ v.Σ

Θέμα 2^ο:

$$\begin{aligned}
 \text{A. } & \left. \begin{aligned} \frac{x-2y}{2} - \frac{3y-1}{4} = -x+5 \\ 1-2x(y-1) = 3x-y(2x-1) \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{aligned} 4 \cdot \frac{x-2y}{2} - 4 \cdot \frac{3y-1}{4} = -4x+20 \\ 1-2xy+2x = 3x-2xy+y \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \\
 & \left. \begin{aligned} 2(x-2y) - (3y-1) = -4x+20 \\ -2xy+2x-3x+2xy-y = -1 \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{aligned} 2x-4y-3y+1 = -4x+20 \\ -x-y = -1 \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \\
 & \left. \begin{aligned} 2x-4y-3y+4x = 20-1 \\ x+y = 1 \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{aligned} 6x-7y = 19 \\ x+y = 1 \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{aligned} 6x-7y = 19 \\ 7x+7y = 7 \end{aligned} \right\} \stackrel{(+)}{\Leftrightarrow} \\
 & \left. \begin{aligned} 13x = 26 \\ x+y = 1 \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{aligned} x = 2 \\ y = 1-2 \end{aligned} \right\} \Leftrightarrow \left(\begin{aligned} x = 2 \\ y = -1 \end{aligned} \right). \\
 & \text{Άρα } (x, y) = (2, -1).
 \end{aligned}$$

$$\text{B. } \left. \begin{array}{l} 2x + y + z = 1 \quad (1) \\ 3x + y + 2z = 2 \quad (2) \\ 4x - y + 3z = 1 \quad (3) \end{array} \right\}$$

Προσθέτουμε τις (2), (3) κατά μέλη:

$$\left. \begin{array}{l} 3x + y + 2z = 2 \\ 4x - y + 3z = 1 \end{array} \right\} \stackrel{(+)}{\Leftrightarrow} 7x + 5z = 3 \quad (4) .$$

Προσθέτουμε τις (1), (3) κατά μέλη:

$$\left. \begin{array}{l} 2x + y + z = 1 \\ 4x - y + 3z = 1 \end{array} \right\} \stackrel{(+)}{\Leftrightarrow} 6x + 4z = 2 \quad (5) .$$

Λύνουμε το σύστημα των (4) και (5):

$$\left. \begin{array}{l} 7x + 5z = 3 \\ 6x + 4z = 2 \end{array} \right\} \stackrel{(-4)}{\Leftrightarrow} \left. \begin{array}{l} -28x - 20z = -12 \\ 30x + 20z = 10 \end{array} \right\} \stackrel{(+)}{\Leftrightarrow} \left. \begin{array}{l} 2x = -2 \\ 6x + 4z = 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x = -1 \\ -6 + 4z = 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x = -1 \\ 4z = 8 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left(\begin{array}{l} x = -1 \\ z = 2 \end{array} \right) .$$

Αντικαθιστώντας στην (1) $x=-1$ και $z=2$ έχουμε: $-2 + y + 2 = 1 \Leftrightarrow y = 1$.
Επομένως, η λύση του συστήματος είναι: $(x, y, z) = (-1, 1, 2)$.

$$\text{Γ. } \left. \begin{array}{l} y = 2x^2 \\ x + y = 3 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = 2x^2 \\ x + 2x^2 = 3 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} y = 2x^2 \quad (1) \\ 2x^2 + x - 3 = 0 \quad (2) \end{array} \right\}$$

Η (2) είναι εξίσωση 2^{ου} βαθμού με:

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = 1 - 4 \cdot 2 \cdot (-3) = 1 + 24 = 25 > 0 . \text{ Οπότε έχει 2 άνισες}$$

$$\text{λύσεις τις: } x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-1 \pm 5}{4} = \left\{ \begin{array}{l} x_1 = -\frac{6}{4} = -\frac{3}{2} \\ x_2 = \frac{4}{4} = 1 \end{array} \right. .$$

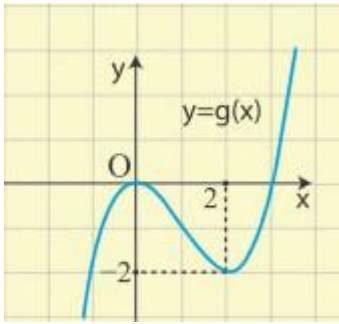
Αντικαθιστώντας τις λύσεις αυτές στην (1) προκύπτει:

$$y_1 = 2 \cdot \left(-\frac{3}{2}\right)^2 = 2 \cdot \frac{9}{4} = \frac{9}{2} \text{ και } y_2 = 2 \cdot 1^2 = 2 . \text{ Άρα οι λύσεις του}$$

$$\text{συστήματος είναι: } (x, y) = \left(-\frac{3}{2}, \frac{9}{2}\right) \text{ και } (x, y) = (1, 2) .$$

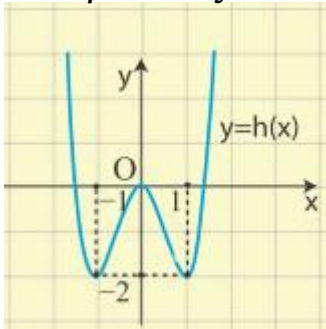
Θέμα 3^ο:

A.i.

Η g είναι \nearrow στα διαστήματα $(-\infty, 0]$ και $[2, +\infty)$. Είναι \searrow στο $[0, 2]$. Δεν παρουσιάζει ολικά ακρότατα και δεν είναι άρτια, ούτε περιττή.

ii.

Η h είναι \searrow στα διαστήματα $(-\infty, -1]$ και $[0, 1]$, ενώ είναι \nearrow στα $[-1, 0]$ και $[1, +\infty)$. Παρουσιάζει ολικό ελάχιστο το $y=-2$ για $x = \pm 1$ και δεν παρουσιάζει ολικό μέγιστο. Είναι άρτια εφόσον έχει άξονα συμμετρίας τον $y'y$.

Γ. Γνωρίζουμε ότι $\epsilon\phi\omega = \sqrt{3}$ και $\pi < \omega < \frac{3\pi}{2}$. Τότε:

$$\epsilon\phi\omega \cdot \sigma\phi\omega = 1 \Leftrightarrow \sigma\phi\omega = \frac{1}{\sqrt{3}} \Leftrightarrow \sigma\phi\omega = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\text{Επίσης, } \sigma\upsilon\nu^2\omega = \frac{1}{1 + \epsilon\phi^2\omega} \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu^2\omega = \frac{1}{1 + (\sqrt{3})^2} \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu^2\omega = \frac{1}{4} \Leftrightarrow$$

$$\sigma\upsilon\nu\omega = \pm \frac{1}{2} \stackrel{\pi < \omega < \frac{3\pi}{2}}{\Leftrightarrow} \sigma\upsilon\nu\omega = -\frac{1}{2}.$$

$$\text{Τέλος, } \epsilon\phi\omega = \frac{\eta\mu\omega}{\sigma\upsilon\nu\omega} \Leftrightarrow \eta\mu\omega = \epsilon\phi\omega \cdot \eta\mu\omega \Leftrightarrow \eta\mu\omega = \sqrt{3} \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu\omega = -\frac{\sqrt{3}}{2}.$$

Γ. Είναι:

$$1 - \frac{\eta\mu^2 x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} = \frac{1 + \sigma\upsilon\nu x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} - \frac{\eta\mu^2 x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} = \frac{1 + \sigma\upsilon\nu x - \eta\mu^2 x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} =$$

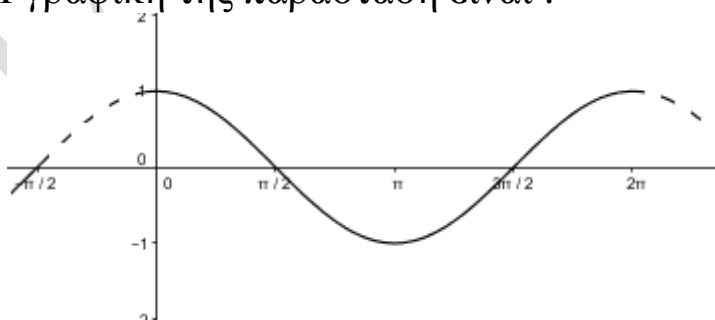
$$\frac{1 + \sigma\upsilon\nu x - (1 - \sigma\upsilon\nu^2 x)}{1 + \sigma\upsilon\nu x} = \frac{1 + \sigma\upsilon\nu x - 1 + \sigma\upsilon\nu^2 x}{1 + \sigma\upsilon\nu x} =$$

$$\frac{\sigma\upsilon\nu x (1 + \sigma\upsilon\nu x)}{1 + \sigma\upsilon\nu x} = \sigma\upsilon\nu x.$$

Θέμα 4^ο:

Α. Η συνάρτηση $f(x) = \sigma\upsilon\nu x$ έχει :

- * Πεδίο ορισμού το $A = \mathbb{R}$.
- * Σύνολο τιμών το $B = [-1, 1]$.
- * Είναι περιοδική με περίοδο $T=2\pi$.
- * Είναι άρτια, εφόσον $f(-x) = \sigma\upsilon\nu(-x) = \sigma\upsilon\nu x = f(x)$,
οπότε έχει άξονα συμμετρίας τον $y'y$.
- * Παρουσιάζει ολικό μέγιστο το $y=1$ για $x=0$ και για $x=2\pi$, ενώ παρουσιάζει ολικό ελάχιστο για $x=\pi$.
- * Είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, \pi]$ και γνησίως αύξουσα στο $[\pi, 2\pi]$.
- * Η γραφική της παράσταση είναι :

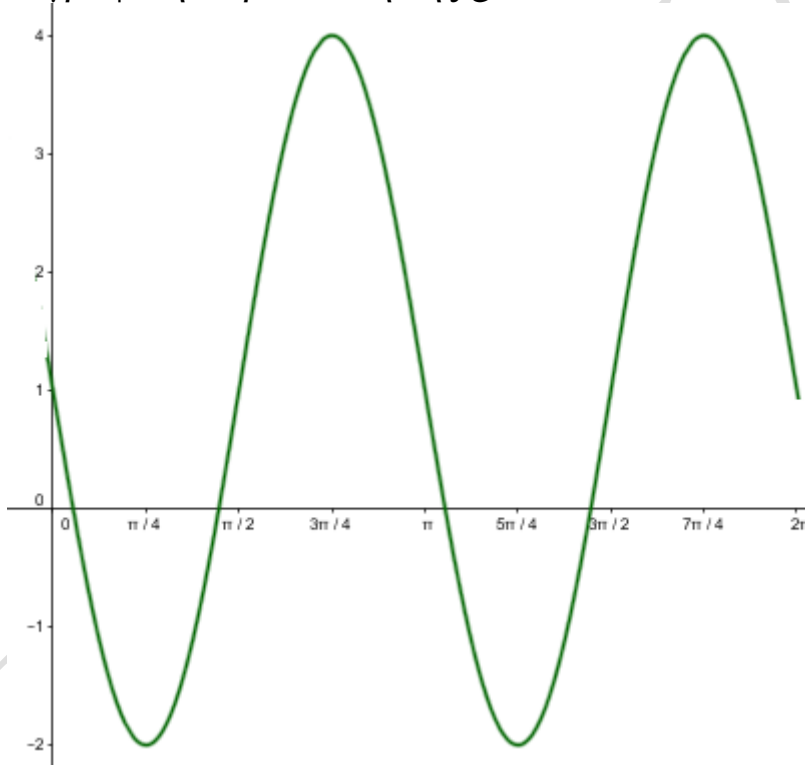

Β. Η $g(x) = -3\eta\mu 2x + 1$ έχει περίοδο $T = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{2\pi}{2} = \pi$ και βήμα

$\beta = \frac{T}{4} = \frac{\pi}{4}$. Ο πίνακας τιμών της είναι:

x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π
2x	0	$\frac{\pi}{2}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
$\eta\mu 2x$	0	1	0	-1	0
$-3\eta\mu 2x$	0	-3	0	3	0
$-3\eta\mu 2x + 1$	1	-2	1	4	1

Η γραφική παράσταση της g είναι:

Γ.

$$A = \frac{\varepsilon\varphi(5\pi - \theta) \cdot \varepsilon\varphi\left(\frac{9\pi}{2} + \theta\right) \cdot \eta\mu(2017\pi + \theta)}{\sigma\upsilon\nu\left(\frac{15\pi}{2} - \theta\right) \cdot \sigma\varphi(-\theta) \cdot \sigma\varphi\left(\frac{23\pi}{2} + \theta\right)}$$

$$A = \frac{(-\varepsilon\varphi\theta) \cdot (-\sigma\varphi\theta) \cdot (-\eta\mu\theta)}{(-\eta\mu\theta) \cdot (-\sigma\varphi\theta) \cdot (-\varepsilon\varphi\theta)} = 1.$$

$$\Delta. (\eta\mu x - 1)(2\sigma\upsilon\nu x + 1)(\epsilon\phi x + \sqrt{3}) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu x = 1 \Leftrightarrow x = 2\kappa\pi + \frac{\pi}{2}, \kappa \in \mathbb{Z}.$$

ή

$$2\sigma\upsilon\nu x + 1 = 0 \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu x = -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu x = -\sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{3} \Leftrightarrow$$

$$\sigma\upsilon\nu x = \sigma\upsilon\nu \left(\pi - \frac{\pi}{3} \right) \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu x = \sigma\upsilon\nu \frac{2\pi}{3} \Leftrightarrow$$

$$x = 2\kappa\pi \pm \frac{2\pi}{3}, \kappa \in \mathbb{Z}.$$

ή

$$\epsilon\phi x + \sqrt{3} = 0 \Leftrightarrow \epsilon\phi x = -\sqrt{3} \Leftrightarrow \epsilon\phi x = -\epsilon\phi \frac{\pi}{3} \Leftrightarrow \epsilon\phi x = \epsilon\phi \left(-\frac{\pi}{3} \right) \Leftrightarrow$$

$$x = \kappa\pi - \frac{\pi}{3}, \kappa \in \mathbb{Z}.$$

ΕΥΚΚΛΕΙΔΗΣ